

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 14. Explicationes in Bullam Unigenitus, Articulus I. de discrimine
utriusque Testamenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Sæc. XVIII. pugnantibus ora obstruuntur, quin
 A. C. 1720. vatas suas opiniones tam Appellantes
 quam Acceptantes in fidei dogmata
 vehere ultra ausuri sint.

„Speramus igitur, concludebat No-
 „lius, cunctis fore persuasum, quod no-
 „strum iudicium celeberrimis Ecclesie
 „Gallicanæ Luminaribus conformemus
 „& quod summus Pontifex doctrinam
 „in nostris explicationibus contentam
 „utpote ipsius Ecclesie Romanæ tradi-
 „tioni conformem sit approbaturus. Ha-
 „ergo ea mente factas haud hæsitantes
 „recipite, easque tanquam opus Ec-
 „clesie Gallicanæ, quæ non minus sue
 „doctrinæ puritate, quam inviolata ege-
 „S. Sedem submissione semper celebra-
 „fuit, revereamini.”

§. XIV.

Explicationes in Bullam Unigenitum

Articulus I.

De differentia utriusque fœderis.

Totius Doctrinæ Christianæ veluti
 fundamentum est, quod post lapsum
 Adæ nec justificari, nec aliter salutem
 consequi possimus, quam per fidem in Re-
 demptorem, juxta D. Paulum 1. Tim.
 c. 2. v. 5. & act. c. 4. v. 11. & 12. Hæc
 veritas extenditur ad omne tempus
 ante

ante legem, & in lege; nam ut ait D. Sæc. XVIII.
 Augustinus Ep. 102. *ab exordio generis* A. C. 1720.
humani quicumque in eum crediderunt, eum-
que utcumque intellexerunt & secundum ejus
præcepta pie & juste vixerunt, quandolibet,
& ubilibet fuerint, per eum proculdubio
salvi facti sunt; sicut enim nos in eum cre-
dimus, & apud Patrem manentem, & qui
in carne jam venerit, sic credebant in eum
antiqui & apud Patrem manentem, & in
carne venturum, S. Leo serm. 29. in Nat.
Dom. c. 7. Omnes sancti, qui Salvatoris
nostri tempore præcesserunt, per hanc fidem
justificati, & per hoc Sacramentum Christi
sunt Corpus effecti, expectantes universalem
credentium redemptionem in semine Abrahamæ.
 Hæc communis est vox & doctrina tra-
 ditionis universalis (*). Error carna-
 lium Judæorum justitiam sine fide &
 gratia Redemptoris legi attribuentium
 jam ab exordio Christiani Orbis adeo
 perniciosus videbatur, ut D. Paulus in
 H h 5 Epp.

(*) Idem serm. 63. & 67. in Pass. cap. 11.
 S. Iren. l. 3. advers. hæres. c. 18. n. 7. c. 22.
 n. 2. Orig. homil. 21. in Joan. S. Ambros. l. 3.
 in cap. 21. Lucæ. S. Greg. Naz. orat. 22. in
 laudem Macchab. S. Cyril. Alex. l. 2. de Ado-
 rat. tom. 1. p. 79. Theodoret. ep. ad Gall. c. 3.
 v. 16. S. Greg. M. l. 2. Hom. 15. in Ezech.
 Hom 17. S. Bern. de Bapt. c. 3. n. 15. S. Th.
 1. 2. q. 98. art. 2. & q. 106. art. 1. ad 3.

Sæc. XVII Epp. ad Rom. Galat. & Hebræ. in
 A. C. 1720 refutando totus esset: atque ideo
 viffime Clerus Gallicanus Anno 1720
 (*) propositiones, quibus fides ad
 justificationem necessaria ad solam fidem
 in Deum ex creatoris cognitum religio-
 gitur, tanquam hæreticas, & Re-
 ptori injurias damnavit.

Fides ergo in Mediatorem pro-
 sonarum & temporum varietate potest
 esse quandoque minus, quandoque magis
 distincta & clara, hæc tamen in
 in Dei revelatione & non in natura
 Providentiæ cognitione fundata semper
 fuit necessaria ad salutem. Eo ex
 damento Ecclesiæ Patres religiosi
 semper esse eandem docuerunt: nec
 ait S. Augustinus (***) *pro temporum*
rietate nunc factum annuntiatur, quod
futurum pronuntiabatur, ideo fides
variata, vel salus ipsa diversa est.
proinde aliis tunc omnibus & signis,
autem nunc, & prius occultius, postea
nifestius, & prius a paucioribus, postea
pluribus, una tamen eademque religio
significatur & observatur. Hæc
semper exstitit pura in suo cultu &
ctrina, illa semper veros veri Dei

(*) Cens. & Decl. Cleri Gall. Prop. 13
 & 15.

(**) Epist. 102. q. 2. n. 12.

ratores effecit (*). *Sicut enim, inquit Sæc. XVIII.*
idem S. Aug. *nos in eum credimus . . . A. C. 1720.*

Et qui in carne jam venerit, sic Et credebant in eum antiqui . . . , Et in carne venturum. Ea etiam de caussa quidam S. Patres justos, qui ante & post Moysen vixerunt, Christianos appellarunt (**).

Finis præcipuus Veteris Testamenti est, ut præparet homines ad Christi adventum, & in hac præparatione vera legis excellentia & principalis utilitas consistebat, primumque, & ceteris sanctius munus Prophetarum erat annuntiare Christum Dominum; ad eum præfigurandum institutæ erant augustissimæ cultus Judaici cæremoniæ, in maximis, quæ Deus tum operabatur, prodigiis & in maxime stupendis eventibus erat præsignatus: ipse populus Judaicus juxta D. Aug. (***) *magnus quidam Propheta fuit, qui Christum Dominum per suam legem, cultum, & totam Historiæ seriem præfiguravit, ac prædixit.*

Ex his Judaicæ legis prærogativis cognoscimus, quod quamvis juxta
D. Pau-

(*) Ibid.

(**) Euseb. l. i. Hist. Eccl. c. 4.

(***) Contra Faust. l. 13. c. 15. & c. 4.

Sæc. XVIII. A. C. 1720. D. Paulum (a) omnia sint sub peccato
 nihilominus Judæi conditio infinitè
 melior fuerit statu Gentilium, & quæ
 utilitas legis, quam Apostolus in
 Epistolis ad Rom. & Galatas explicat
 (b) omni ex capite magna fuerit: *magis*
 ergo dicamus, quid profuit Judæis
 præparari per legem? *Profuit*,
 S. Aug. (c) quantum dici potest. Hoc
 inter omnes gentes electo populo S. Scri-
 pturæ oracula singulariter fuerunt con-
 credita, in eorum libris, traditionibus
 & cæremoniis tædus, cultus ab ipso
 Deo institutus, & promissiones, & fi-
 des in Mediatorem fuerunt conservatae
 ex hoc populo Christus secundum car-
 nem nasci debuit (d).

Pro certo habent S. Patres & S. Scripturis probatur, quod inter alia
 nationes fuerint quædam specialiter
 Deo honoratæ eique acceptæ, quibus
 Christi Mysterium fuit revelatum: quibus
 tamen Patres asserunt, a Moyse
 usque ad Christum non fuisse aliam Re-
 velationem

(a) Gal. c. 3. v. 22.

(b) ad Rom. 3. v. 1. & 2. *Quid ergo
 plus Judæo est, aut quæ utilitas circumcisi-
 onis? Multum per omnem modum. Ad Gal. 3. v. 2
 & seqq.*

(c) Expos. ep. ad Gal. cap. 3. n. 26.

(d) ad Rom. c. 9. v. 4. & 5.

tionem, & populum Dei, cui veræ fi- Sæc. XVIII.
 dei, veri cultus, & Divinorum præcepto- A. C. 1720.
 rum depositum fuit concreditum (e) sin-
 gulare Judaici populi privilegium erat
 quod Deus fuerit notus in *Judæa* (f) in
Israel magnum nomen ejus, & qui in præ-
 teritis generationibus dimisit omnes gentes
 ingredi vias suas *Jacob* elegit sibi, *Israel*
 possessionem sibi juxta Apostolum (g) vi-
 vebant Gentiles alienigenæ, sine spe
 promissionis, & sine Deo in hoc mundo
 in tenebris; & potestate *Sathane*, populus
 Judaicus uti *Moyfes* (h) sæpe repetit in
 Deuteronomio, erat solus populus, quem
 elegit Dominus Deus, ut sit ei populus pe-
 culiaris de cunctis populis, qui sunt super
 terram.

Huic soli nationi dictum: *Ero Deus*
vester, vosque eritis populus meus. Hanc
 primi foederis prærogativam, & diffe-
 rentiam inter Judæos & Gentiles disci-
 mus ex S. Scriptura, quæ etiam nobis
 fat luculenter demonstrat, discrimen
 inter

(e) S. Aug. l. 18. de Civit. Dei c. 47. epist.
 102. q. 2. n. 15.

(f) Psal. 75. v. 2. act. 14. v. 15. Pf. 134.
 v. 4. Act. 26. v. 18.

(g) ad Ephes. c. 5. v. 8. c. 2. v. 12.

(h) Dent. c. 4. v. 20. c. 7. v. 6. c. 28. v. 9.
 cap. 29. v. 13. c. 32. v. 9. 1. Paral. c. 17. v. 21.
 Levit. c. 26. v. 12.

Sæc. XVIII. inter Vetus & novum Testamentum, A. C. 1720. & quantum Christiani conditio Judæi sit superior: Ad stabiliendam hanc veritatem doctrinæ Apostolicæ adeo consonam, sufficit considerare diversum utriusque Testamenti spiritum, media ad posse operari, & ad actu operandum bonum, remedia delendi peccata, & premia ibidem promissa. *Timor & amor* ait S. Augustinus (i) *est brevissima & apertissima differentia duorum Testamentorum.* Vetus scriptum in tabulis lapideis per Agar, seu timoris symbolum, figuratum progignit ancillas. Novum per Saram figuratum, & per charitatem formatum generat Filios Dei (k).

Nec minus Novi Testamenti excellentia super Vetus elucet ex utriusque fœderis mediis, seu ex sterilitate unius, & virtute ac fœcunditate alterius: ut juxta S. Joan. (l) *per Moysen data gratia & veritas per Jesum Christum facta est.* Lex vetus quidem *sancta & mandatum sanctum & justum, & bonum* (m), & Dei consiliis conveniens, ex se tamen non subministravit gratiam adimplendi id, quod præceperat: *lex juxta*

S. Aug.

(i) L. contra Adiamant c. 17.

(k) ad Gal. c. 4. v. 22, ad Tim. c. 1. v. 7.

(l) c. 1. v. 17.

(m) ad Rom. c. 7. v. 12.

S. Aug. (a) *minabatur, non opitulabatur, Sæc. XVIII.*
jubebat, non sanabat: lanquorem ostende- A. C. 1720.
bat, non auferebat.

Quamvis ergo falsum sit, quod Ju- *Adversus*
 dæi, qui tempore legis vivebant, *in Prop. VI.*
 sua impotentia fuerint, verum tamen est,
 quod lex ex seipsa fuerit impotens.
 Vetus lex per abusum, quem de ea
 fecerant Judæi, ansa fuit, ut abunda-
 ret peccatum, occasio, non principium
 erat, hinc de ea dicitur: *littera occidit,*
hinc vocatur, ministratio mortis literis
deformata, ministratio damnationis, virtus
peccati lex, quæ operatur iram, jugum,
quod neque Nos, neque Patres nostri por-
tare potuimus, reprobatio præcedentis man-
dati propter infirmitatem ejus & inutilita-
tem, ut melioris Testamenti sponsor factus sit
Jesus, introductio melioris spei, & me-
lioris Testamenti Mediator (b). Hæc
 est doctrina constans S. Scripturæ, Pa-
 trum & Theologorum, & Conc. Trid.
 ait: *Judæi per ipsam etiam litteram legis*
Moyse a prævaricatione Adæ liberari
aut surgere potuerunt (c).

Econ-

(a) Tract. 3. in Joan. n. 14.

(b) 2. Cor. c. 3. v. 6. 7. 9. 1. Cor. esp. 15.
 v. 56. ad Rom. c. 4. v. 5. Act. c. 15. v. 10.
 ad Hebr. 7. v. 18. 19. 22. c. 8. v. 6.

(c) Sess. 6. c. 1. ad Hebr. c. 9. v. 11. c. 10.
 vers. 14.

Sæc. XVIII.

A. C. 1720

Econtrario lex nova per Prophetas
 annuntiata & promissa est scripta in
 animabus, & cordibus, dat spiritum
 qui vivificat, dat ex se gratiam ad adim-
 plendum, quod jubet. Antiquæ legis
 remedia, victimæ oblatæ, sanguis ran-
 rorum & hircorum ex seipsis ad dele-
 dum peccatum non erant sufficientes.
*Christus vero assistens Pontifex futurorum
 bonorum per amplius & perfectius taber-
 naculum . . . una oblatione consummavit
 in sempiternum sanctificatos (d).* Sacra-
 cium Crucis, fons omnis gratiæ, pec-
 catores justificat, eosque Deo recon-
 ciliat: *Sacramenta novi Testamenti dat
 salutem, Sacramenta V. T. promittunt
 Salvatorem (e).* Promissiones Judæis
 factæ vi primi fæderis non nisi terrenam
 felicitatem respiciebant, in N. T. Jesus
 Christus Pontifex futurorum bonorum
 promittit apertissime felicitatem æ-
 ternam.

Ex luculentis his veritatibus infer-
 rendum non est, quod Judæis fuerit im-
 possibile tempore antiquæ legis justifi-
 cari, & quod tum homines a Spiritu
 sancto non fuerint adjuti, vel quod in
 veteri lege non nisi mancipia fuerint, quæ
 quæ

(d) S. Aug. in Psal. 73. n. 2. Eug. IV. In
 Arm. Trid. Sess. 7. Can. 2. & 6.

(e) S. Aug. l. de gest. Pelag. c. 5. de

quod saltem tempore legis veteris non-
nisi *imperfecti* iusti fuerint (f). Sæc. XVIII.
A. C. 1720.

Quamvis enim lex Mosaica ex se-
ipsa non justificaverit, tunc tamen veri
erant iusti, & illi, in quibus deletum
erat peccatum originale, erant iustifi-
cati. Erant Judæi spirituales, qui in
expectatione Redemptoris vivebant,
iustificati per fidem in Mediatorem,
qui tempore legis, non tamen per le-
gem datus est; & hi non erant soli
Prophetæ, vel V. T. sancti Illustres ac
perfecti. Juxta S. Patres erant quidam
occulti, & minus perfecti, qui de veri-
tatibus & Christi Mysteriis profecerunt.
Moyses & Prophetæ considerati tan-
quam legis Ministri non effecerunt, nisi
servos, ast tanquam Prophetæ Christi
& Prædicatores Evangelii generarunt
veros Filios Dei (g).

*Contra
Prop. LXV.*

Igi-

(f) Idem contra duas Ep. Pel. l. 3. n. 13.
l. de pecc. orig. c. 25. S. Hier. in ep. ad Galat.
c. 2. ad hæc verba: *scientes, quod non iustifi-
catur homo, scribit: ajunt quidam . . . Patriar-
chas & Prophetas & Sanctos, qui ante Christi
adventum fuerant, imperfectos fuisse &c.*

(g) S. Leo serm. 63 in Pass. 14. c. 2. *Salus,
quæ in Christo erat ventura . . . quam non
solum qui prædicabant, adepti sunt, sed omnes
etiam, qui prædicantibus crediderunt.* S. Bern.

Hist. Eccles. Tom. LXX. li tract.

Sæc. XVIII.

A. C. 1720.

*Contra**Prop. VI.**VII. et VIII.*

Igitur error S. Scripturæ & Traditioni contrarius & per Bullam proscriptus est dicere, quod gratia, tam que dat posse supernaturale, quam que actu facit adimplere præceptum, non fuerit data hominibus ante Christum (excepto Moyse, Patriarchis, Prophetis, & exiguo Sanctorum numero) quod ceteros omnes Judæos, qui eo tempore vixerunt, reliquerit sine gratiæ adjutorio, & in impotentia adimplendi legem, & quod Deus tum imposuerit præcepta, quorum implementum iis, quibus imposta fuerunt, fuit impossibile, & quod iusti (h), in quibus peccatum originale vel alia peccata per fidem in Mediatorem fuerunt remissa, fuerint sine gratia, per quam

tract. de Bapt. ad Hug. c. 3. n. 11. *Numerum Electorum illius temporis sub paucitate redigit rarissimorum Spiritualium, & sic abbreviat manum Dei, dum præter paucissimos perfectissimos, neminem eo tempore potuisse salvari. S. Ignat. M. Epist. ad Philad. sed & Prophetas diligamus, propterea, quod & ipsi Evangelium annuntiaverint, & in Christum speraverint, & ipsum expectaverint.*

(h) Trid. Sess. 6. Can. 18. *Si quis dixerit Dei præcepta homini etiam justificato, & sine gratia constituto esse ad observandum impossibilia, anathema sit.*

hujus legis adimpletio fuisset facta post Sæc. XVIII. A. C. 1720.
 sibilis: hinc ex Constitutionibus Alex-
 andri VII. & Innocentii X. ab Ecclesia
 receptis tenemur credere, quod præ-
 cepta Dei iis, qui volunt, & conantur ea
 juxta præsentis vires adimplere, non sint
 impossibilia, & quod gratia, quæ ea red-
 dit possibilia, non eis desit. Hæc veritas
 ad omne tempus extendi debet, ac
 unice cum S. Patribus observandum,
 quod sub priori Testamento gratia multo
 minus fuerit abundans, minusque ex-
 tensa, quam in novo (i).

§. XV.

Articulus II.

De Ecclesia.

Teste S. Augustino (k): *Ad ipsam sa- Contra
 lutem ac vitam æternam nemo pervenit, nisi qui habet caput Christum, habere Propositio
 autem caput Christum nemo poterit, nisi LXXII.
 qui in ejus Corpore fuerit, quod est Eccle- LXXIII.
 sia. Hinc omnes fideles, qui ante & LXXIV.
 post Christum natum erant Christo uniti LXXV.*

li 2

per

(i) S. Iren. l. 5. ad Hæres. c. 11. n. 5. l. 4.
 c. 36. n. 4. S. Aug. Expos. Ep. ad Gal. c. 3.
 n. 24. Ep. 5. Epif. Afric. ad Innoc. I. Ep. 177.
 n. 14. l. de Pecc. orig. c. 25. S. Thom. 1. 2.
 q. 106. art. 3. in Corp.

(k) L. de Unit. Eccl. c. 19.